

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

150. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VR, 29. 6. 2022–30. 6. 2022**Usnesení Evropského výboru regionů – Návrhy Evropského výboru regionů týkající se pracovního programu Evropské komise na rok 2023**

(2022/C 375/01)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na:

- protokol o spolupráci s Evropskou komisí z února 2012,
- usnesení VR Priority Evropského výboru regionů na období 2020–2025 ⁽¹⁾,
- závěrečnou zprávu Konference o budoucnosti Evropy,
- příspěvky, které obdržel od regionálních parlamentů s legislativní pravomocí v rámci dohody o spolupráci mezi VR a Konferencí regionálních zákonodárných shromáždění Evropské unie (CALRE),
- své usnesení o konečných výsledcích Konference o budoucnosti Evropy,

vybízí Evropskou komisi, aby v rámci svého pracovního programu na rok 2023 usilovala o provádění následujících opatření:

Budoucnost Evropy

1. vítá doporučení přijatá na plenárním zasedání Konference o budoucnosti Evropy zaměřená na zajištění demokratičtější, udržitelnější a spravedlivější Evropské unie. VR je odhodlán přispět k provádění závěrečné zprávy, včetně institucionálních reforem potřebných k zajištění silné vazby mezi občany a jejich volenými zástupci na všech úrovních. Své návrhy týkající se případných změn Smluv a aktualizace interinstitucionálních dohod nastínil v samostatném usnesení;
2. žádá, aby pracovní program Evropské komise zahrnoval konkrétní iniciativy zaměřené na realizaci těchto návrhů, zejména s cílem rozvíjet participativní metody zohledňující místní podmínky a začlenit je natrvalo do rozhodovacího procesu EU, přičemž je třeba respektovat legislativní pravomoci regionálních orgánů;
3. vítá proto návrh Konference o budoucnosti Evropy zaměřený na vytvoření systému zastupitelů odpovědných za unijní záležitosti, který inicioval VR, jako způsob, jak občanům lépe přiblížit orgány EU. VR je odhodlán realizovat tento návrh ve spolupráci s Komisí, a to prostřednictvím své Evropské sítě místních a regionálních zastupitelů a projektu nazvaného Budování Evropy ve spolupráci s místními zastupiteli. VR rovněž doporučuje zapojit co nejvíce do procesů tvorby právních předpisů EU mladé místní politiky a administrativní pracovníky, a to mj. prostřednictvím svého programu pro mladé zvolené politiky;

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

4. vyzývá k lepšímu zapojení mladých lidí do demokratických procesů a ke strukturované spolupráci s mládeží (např. prostřednictvím rad mládeže) a považuje občanskou výchovu za základní předpoklad pro posílení postavení občanů, který jim umožní se informovaně a aktivně účastnit demokratického života. Požaduje, aby Evropská komise ve svém pracovním programu navrhla ve spolupráci s místními a regionálními orgány iniciativy zaměřené na vytvoření celoevropských osnov pro občanskou výchovu, podporu evropských demokratických hodnot, kritického myšlení, digitálních dovedností a mediální gramotnosti;

5. naléhavě Evropskou komisi žádá, aby urychleně podnikla kroky v zájmu nalezení uspokojivého a trvalého řešení problému humanitární krize ve Středomoří, přičemž je v první řadě nezbytné ochránit životy migrantů, ale také zaručit respektování lidských práv a základních svobod. VR a místní a regionální orgány jsou připraveny v tomto směru v co největší míře spolupracovat;

6. vyzývá Komisi, aby při předkládání legislativních návrhů v oblastech politiky spadajících do sdílené nebo koordinační pravomoci systematicky využívala tabulkový dotazník pro posuzování subsidiarity;

Ukrajina

7. připomíná svou žádost, aby Evropská komise zřídila místní nástroj EU pro ukrajinské uprchlíky. Nemělo by při tom jít o nový fond, nýbrž o operační nástroj, který by snížil byrokracii a urychlil přístup komunálních politiků k dostupným finančním prostředkům;

8. zdůrazňuje, že členské státy mohou využít finanční prostředky, jež byly vyčleněny na Akci v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE), aby připravily konkrétní řešení umožňující zajistit dlouhodobou integraci osob přistěhovaleckého původu, a to pomocí investic zaměřených na bydlení, vzdělávání, zaměstnanost, zdraví, sociální začlenění a péči nebo jiné sociální služby. Mimořádná podpora by měla být uprchlíkům poskytována bez ohledu na to, z jaké země pocházejí;

9. žádá Komisi, aby předložila návrh na revizi Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě (CARE) a zvažila krátkodobá a střednědobá řešení pro místní a regionální orgány s cílem uspokojit přetrvávající finanční potřeby související s krizí na Ukrajině. Požaduje, aby byla přijata důrazná opatření, která by bránila obchodování s lidmi a bojovala proti němu, a záruky, které by uprchlíkům zajistily přístup k lékařské a psychologické péči a právo na sexuální a reprodukční zdraví. Podporuje balíček opatření na ochranu ukrajinských dětí, které uprchly před válkou, a požaduje, aby byla přijata zvláštní opatření na ochranu zranitelných uprchlíků;

10. v souvislosti s uplatňováním zásady „jeden přijmout – jeden zrušit“, podle níž je zavedení nové legislativní „zátěže“ přípustné pouze v rozsahu, v jakém se ruší „zátěž“ předchozí, opakuje, že základním odůvodněním pro všechny právní předpisy v demokratických společnostech je maximalizovat čistý přínos pro společnost jako celek a že je třeba zachovat legislativní cíle a přísné hospodářské, sociální a environmentální normy EU;

11. vítá aktivaci směrnice o dočasné ochraně a zdůrazňuje, že uznání práva na volný pohyb a autonomie uprchlíků má příznivý dopad v podobě snížení tlaku na vnitrostátní azylové systémy a na přijímací kapacity v příhraničních regionech. Vyzývá však Komisi, aby znovu zvažila, do jaké míry je její návrh nařízení o účelovém využívání migrantů v oblasti migrace a azylu a také definice účelového využívání v návrhu revidovaného znění Schengenského hraničního kodexu relevantní, neboť by se vztahovaly rovněž na ukrajinské uprchlíky, které ruský režim zneužívá jako zbraň, a mohly by tak být v přímém rozporu se směrnicí o dočasné ochraně;

12. rozhodně podporuje vytvoření unijního plánu pro obnovu Ukrajiny s cílem oživit její hospodářství, znovuvybudovat zničenou infrastrukturu a podporovat ji na cestě k demokratickým reformám jejích institucí a veřejných služeb. V této souvislosti VR založí Alianci měst a regionů pro obnovu Ukrajiny, která bude sdružovat místní a regionální orgány v Evropě a na Ukrajině s cílem zajistit, aby orgány samosprávy hrály ústřední roli při strategickém plánování obnovy, dalším zavádění decentralizace a víceúrovňové správy na Ukrajině a při zlepšování řádné místní či regionální správy. VR se rovněž ztotožňuje s výzvou místních a regionálních orgánů na Ukrajině a v EU, aby nedílnou součástí poválečné obnovy bylo navázání nebo oživení vzájemných partnerství a partnerské spolupráce mezi městy a regiony. Podporuje opatření, která zmírní dlouhodobé sociální a hospodářské důsledky ruské války na Ukrajině pro regiony a města EU;

13. poukazuje na to, že nápravná opatření přijatá jako součást postupu členských států při makroekonomické nerovnováze mají výraznější dopad na některé regiony, jako například ty, jež jsou uvedeny v článku 349 SFEU a které jsou hospodářsky a sociálně velmi citlivé vůči vnějším otřesům a restriktivním hospodářským politikám;

Oživení a soudržnost

14. je přesvědčen, že pokud by byla s ohledem na stávající energetickou krizi, geopolitickou nestabilitu a snahy o oživení po pandemii COVID-19 deaktivována úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu, mohlo by to mít značný hospodářský, sociální a environmentální dopad. Požaduje proto, aby obecná úniková doložka zůstala v platnosti, dokud nebude zaveden revidovaný rámec pro správu ekonomických záležitostí. VR rovněž podporuje výzvu Konference o budoucnosti Evropy k reformě evropského semestru s cílem zvýšit jeho demokratickou legitimitu a posílit zapojení místních a regionálních orgánů prostřednictvím „kodexu chování“ vytvořeného podle vzoru kodexu chování pro partnerskou spolupráci v rámci strukturálních fondů;

15. vyzývá Komisi, aby vzhledem k probíhajícímu provádění národních plánů pro oživení a odolnost zajistila, že místní a regionální orgány budou plně zapojeny do rozhodování o těchto plánech, do jejich programování i provádění, a to s cílem zmírnit rizika plynoucí z nedostatečné koordinace s dalšími zdroji financování, včetně prostředků vyhrazených na soudržnost, a posílit soudržnost a součinnost se strategiemi místního rozvoje, neboť oba tyto aspekty mají zásadní význam pro dosažení cílů Nástroje pro oživení a odolnost;

16. zdůrazňuje, že potenciál evropské politiky soudržnosti sehrává rozhodující úlohu při minimalizaci územních rozdílů z hlediska hospodářských činností – zejména těch s vyšší přidanou hodnotou – a také při zajištění spravedlivějšího rozložení evropských příjmů mezi regiony, které vnitřní trh ani globalizace samy o sobě nezaručí. Proto musí tato politika zůstat jedním z ústředních prvků procesu úvah;

17. důrazně podporuje zásadu „nepoškozování soudržnosti“ předloženou v osmé zprávě o soudržnosti, podle níž **je soudržnost obecnou hodnotou EU**. Navrhuje včas zahájit důkladný proces úvah o dlouhodobých výzvách pro soudržnost a o tom, jak se s nimi může vypořádat politika soudržnosti a další politiky EU. V tomto ohledu podporuje záměr Komise zavést ověřování dopadu na venkovské oblasti, díky čemuž by měly všechny politiky lépe přispívat k soudržnosti ve venkovských oblastech, a to jak na úrovni EU, tak na úrovni členských států a na nižší než vnitrostátní úrovni;

18. žádá, aby bylo v roce 2023 provedeno posouzení dlouhodobé vize pro venkovské oblasti EU do roku 2040 s cílem vypracovat konkrétní návrhy doplněné o zdroje, finanční nástroje a kvantitativní cíle a zohlednit dopad války na Ukrajině na venkovské oblasti. Požaduje přijetí evropského programu pro venkov, který bude zaměřen na budoucnost, bude podporovat zemědělství a místní výrobu, napomůže integraci měst a venkova, zohlední podmínky regionů, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, posílí odolnost v oblasti potravin a povede k udržitelné revitalizaci venkovských komunit a okrajových oblastí;

19. vyzývá Evropskou komisi, aby zintenzivnila své úsilí, pokud jde o komunikaci o evropských politikách ve venkovských oblastech. Ty se cítí vyloučeny z jednacích procesů a často nevědí o možných způsobech zapojení, které jim orgány a instituce EU nabízejí;

20. vyzývá Evropskou komisi, aby začala provádět novou strategii pro nejvzdálenější regiony Unie, a to v celém jejím rozsahu a hloubce, neboť tyto regiony byly a stále jsou obzvláště zasaženy pandemií a většina z nich je také ohrožena mezinárodní krizí v důsledku války na Ukrajině;

21. souhlasí s Konferencí regionálních zákonodárných shromáždění Evropské unie (CALRE) a Evropským parlamentem, že specifické demografické rysy, potřeby a výzvy, kterým čelí okrajové a ostrovní regiony, včetně souostroví a nejvzdálenějších regionů, vyžadují zvláštní a cílenou podporu ze strany EU (například v oblasti ekologické a digitální transformace, včetně výzkumných a investičních programů zaměřených na potenciál těchto regionů v oblasti obnovitelných zdrojů energie, udržitelného zemědělství a rybolovu, ochrany moří a biologické rozmanitosti) a opatření, jež by přispěla ke zmírnění četných strukturálních a trvalých znevýhodnění těchto území Evropské unie, kterými jsou například obtíže těchto regionů při snižování své uhlíkové stopy;

22. souhlasí s Evropským parlamentem, že po vzoru městské agendy a chystaného Paktu pro venkov je třeba pokročit v přípravě paktu pro ostrovy a programu Evropské unie pro ostrovy, a to společně s hlavními zúčastněnými stranami, tj. celostátními, regionálními a místními orgány, hospodářskými a sociálními subjekty, občanskou společností, akademickou obcí a nevládními organizacemi. Vyzývá Komisi, aby vypracovala studii o rozmanitých podmínkách, jež panují na ostrovních územích Evropské unie;

23. žádá Evropskou komisi, aby zahájila legislativní úkony nezbytné k tomu, aby byla uvedena do praxe nová strategie na podporu nejvzdálenějších regionů „Lidé na prvním místě, zajištění udržitelného růstu podporujícího začlenění, využívání potenciálu nejvzdálenějších regionů EU“, do jejíhož místně podmíněného přístupu a individualizované formy podpory, jež je v souladu se Smlouvou, se promítá pevný závazek Komise vůči těmto regionům;

24. zdůrazňuje, že malá města a obce mohou plnit zásadní úlohu při navrhování a provádění integrovaných procesů územního rozvoje, a žádá Evropskou komisi, aby podpořila úlohu malých měst a obcí v rámci integrovaných územních investic, komunitně vedeného místního rozvoje a jiných územních nástrojů, jež slouží k podpoře iniciativ zaváděných členskými státy, a to tím, že v rámci politiky soudržnosti vytvoří podpůrnou poradenskou síť s cílem zlepšit jejich využívání, zejména v malých městských oblastech, které plní úlohu regionálních center. Zároveň by Komise měla zaručit, že vlády jednotlivých států budou podporovat všechny iniciativy v oblasti integrovaných územních investic a komunitně vedeného místního rozvoje, zejména pak v těch regionech, které to potřebují nejvíce, jako jsou méně rozvinuté regiony a regiony, které z hlediska místního rozvoje zaostávají;

25. domnívá se, že vzhledem k četným krizím, s nimiž se Evropská unie v současné době potýká, je o to důležitější nepolevovat v provádění Zelené dohody pro Evropu a dát jí v roce 2023 nový legislativní podnět. Vítá proto, že podle první výroční zprávy o provádění Nástroje pro oživení a odolnost byl překročen požadavek vyčlenit na ekologickou transformaci alespoň 37 % prostředků tohoto nástroje;

Ekologická transformace a udržitelnost

26. apeluje na Evropskou komisi, aby spolupracovala s místními a regionálními orgány na provádění iniciativ vyplývajících z Klimatického paktu z Glasgow a budoucích závěrů konference COP 27 a podporovala víceúrovňovou spolupráci a místně stanovené příspěvky. Vyzývá Evropskou komisi, aby uznala úlohu místních a regionálních orgánů při dosahování cílů Pařížské dohody a v diplomatické činnosti v oblasti klimatu na nižší než celostátní úrovni. Vyzývá ke společnému úsilí v ambiciózním celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost po roce 2020 s cílem zajistit, aby byla do roku 2050 naplněna společná vize „života v souladu s přírodou“;

27. je znepokojen tím, že pokrok dosažený při podpoře přizpůsobování se změně klimatu se zpomalil ve srovnání s vysokými ambicemi oznámenými v nové strategii EU pro přizpůsobování se změně klimatu a také se zvýšenými globálními ambicemi, jak zdůrazňuje výzva UNFCCC ke stanovení celosvětového cíle v oblasti přizpůsobování se změně klimatu;

28. vyzývá Komisi, aby systematicky začleňovala zásadu energetické soběstačnosti do legislativního rámce EU, prosazovala systematická opatření na úsporu energie a podporovala a urychlila přechod na čistou, obnovitelnou, cenově dostupnou a bezpečnou energii. Požaduje, aby Komise a spolunormotvůrci usilovali o vytvoření spolehlivého legislativního rámce pro posuzování energetické chudoby a chudoby v oblasti mobility a pro boj proti nim. Žádá, aby byl zapojen do koordinační skupiny pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele. Zdůrazňuje, že společenství pro obnovitelné zdroje jsou klíčovým nástrojem pro podporu širokého využívání obnovitelných zdrojů energie a dosažení decentralizovaného a bezpečného energetického systému. Vyzývá Komisi a členské státy, aby spolupracovaly s regionálními orgány ve snaze odstranit překážky bránící jejich rozvoji, navrhly další pobídky a podpořily také investice, jež jsou při tom zapotřebí. V této souvislosti poukazuje na to, že by se nemělo zapomínat na regiony, v nichž bude transformace energetiky nákladnější z důvodu jejich energetické izolace, jako je tomu v případě ostrovů a nejvzdálenějších regionů;

29. vyzývá Komisi, aby při důkladné revizi nařízení o správě energetické unie a opatřeních v oblasti klimatu připravila trvalý legislativní rámec pro Zelenou dohodu, který by lépe zakotvil cíle udržitelného rozvoje a strukturálně zapojil místní a regionální orgány;

30. vyzývá Komisi, aby i nadále podporovala činnost Evropského paktu starostů a primátorů, jakož i iniciativy, jako je mise EU pro klimaticky neutrální a inteligentní města, která je klíčovým nástrojem pro provádění Zelené dohody pro Evropu ve městech a regionech v celé EU a pro pomoc místním a regionálním orgánům při plnění cílů v oblasti přizpůsobení se změně klimatu;

31. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy připravila finanční a podpůrný rámec, který by usnadnil provádění cílů renovace veřejných budov ve vlastnictví subjektů na nižší než celostátní úrovni s cílem zajistit proveditelnost norem platných pro tyto budovy v souladu se směrnicí o energetické účinnosti. V tomto smyslu připomíná význam poskytování přímého financování na opatření v oblasti energetické účinnosti místním a regionálním orgánům, jakož i dalších pokynů a podpory, zejména pro renovaci historických budov;

32. zavazuje se pokračovat ve spolupráci v rámci platformy zúčastněných stran pro nulové znečištění a prosazovat přístup založený na víceúrovňové správě k akčnímu plánu pro nulové znečištění, včetně monitorování a v pozdější fázi vytvoření srovnávacího přehledu „zelené“ výkonnosti regionů EU;

33. podporuje vyhlášení Evropského roku zelenějších měst a vyjadřuje připravenost aktivně se do této iniciativy zapojit;

34. podporuje holistický místně podmíněný přístup k politikám v oblasti životního prostředí orientovaný na danou oblast a opakuje svou výzvu, aby byl po vzoru právního rámce pro klima přijat právní předpis o oceánech;

35. požaduje, aby byl kladen větší důraz na krátké zemědělsko-potravinářské hodnotové řetězce a aby byla uznána rozmanitost výrobních systémů v Evropě, včetně alternativních výrobních systémů, zaměřených na podporu místních a regionálních forem výroby, zpracování a uvádění na trh s cílem dosáhnout místní a regionální potravinové autonomie. Požaduje větší podporu kolektivních místních projektů, do nichž jsou zapojeni zpracovatelé, místní orgány, zemědělské a lesnické podniky, obchodníci, družstva, sdružení místních výrobců a místní spotřebitelé s cílem rozvíjet nabídku místních potravin;

36. zdůrazňuje, že je třeba vypracovat opatření, která se budou prostřednictvím krátkodobé a střednědobé hospodářské podpory a strukturálních sociálních politik zaměřovat na usnadnění přístupu nejzranitelnějších skupin k udržitelnějšímu a zdravějšímu potravinovému systému, a tím budou přispívat k boji proti obezitě a podvýživě, a to mj. s pomocí Akčního plánu EU proti dětské obezitě po roce 2020, který má být vypracován;

37. požaduje, aby byl vytvořen účinný systém víceúrovňové správy, který by kombinoval evropské mise se strategiemi místního a regionálního rozvoje, opatřeními pro oživení po pandemii COVID-19 a financováním inovací prostřednictvím strukturálních fondů, aby bylo dosaženo ekologičtější, zdravější, inkluzivnější a odolnější EU;

38. rozhodně podporuje nedávnou pilotní akci Partnerství pro regionální inovace, která v sobě slučuje koncepci inteligentní specializace s přístupem založeným na misích v rámci ekologické a digitální transformace. Navrhuje, aby EU poskytla další podporu na rozvoj územních misí a místních inovačních ekosystémů prostřednictvím středisek Evropského výzkumného prostoru, aby mohly plnit aktivní úlohu v Evropském výzkumném prostoru a při odstraňování rozdílů v oblasti inovací v EU;

39. zdůrazňuje, že Nový evropský Bauhaus lze provádět pouze prostřednictvím víceúrovňové správy a místně orientovaného přístupu, který je koncipován jako vzájemně propojená síť regionálních nebo místních středisek, a nikoli pouze jako jediná pobočka. Připomíná svůj návrh na snadno použitelný systém poukazů, který by poskytoval praktickou podporu městům a regionům při zapojení do společenství Nového evropského Bauhausu;

40. očekává, že Komise bude dále začleňovat do svých politických procesů genderový rozměr, zejména tím, že předloží metodiku pro posouzení dopadů programů EU na genderovou rovnost;

41. plně uznává, že k dosažení klimatických cílů EU v odvětví dopravy jsou zapotřebí rozhodná opatření. Zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby byly všechny druhy dopravy udržitelnější a aby se v silniční dopravě snížily emise prostřednictvím kombinace dlouhodobě udržitelných alternativních paliv a vozidel s nulovými emisemi. Důležité je také zohlednit celý životní cyklus, aby byly emise skleníkových plynů minimalizovány ve všech fázích od těžby paliva až po spalení ve vozidle (tzv. „well-to-wheel“), a nikoli aby byly minimalizovány pouze výfukové emise. S ohledem na potřebu zásadní transformace automobilového průmyslu ve všech regionech s cílem zaručit, že žádný region nezůstane opomenut, naléhavě vyzývá Komisi, aby řešila dopad přísnějších norem pro emise CO₂ pro osobní a dodávkové automobily, a to prostřednictvím evropského mechanismu na podporu spravedlivé a sociálně vyvážené transformace evropských regionů spojených s automobilovým a dodavatelským průmyslem;

Digitální transformace a průmysl

42. rozhodně podporuje šíření výsledků výzkumu a osvědčených postupů mezi místními aktéry v oblasti inovací, a to prostřednictvím iniciativ, jako je platforma pro výměnu poznatků a projekt Věda se setkává s regiony, či prostřednictvím probíhajících aktivit Evropského technologického institutu a Evropské rady pro inovace, které se zaměřují především na začínající podniky a společnosti s vysokým potenciálem růstu v evropských regionech;

43. vítá činnost Komise v rámci iniciativy „Spojte se, podporujte, buďte udržitelní“ a je připravený pokračovat ve svých odborných činnostech, jež se týkají místních a regionálních ukazatelů digitalizace, podporovat Evropskou komisi při poskytování vhodných nástrojů městům a obcím pro měření pokroku digitální transformace;

44. v souvislosti se stanoviskem VR *Digitální soudržnost* vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s VR a územními sdruženími řešila způsoby 1) rozpoznávání a monitorování rostoucích digitálních propastí, 2) zvýšení digitální soudržnosti Unie a 3) provádění doporučení VR a Konference o budoucnosti Evropy týkající se digitální transformace;

45. vítá návrh Komise týkající se aktu o datech a se zájmem očekává návrh nařízení týkající se aktu o strategii interoperability, který by měl usnadnit spravedlivé a rovnocenné sdílení dat, zejména mezi orgány veřejné správy na různých úrovních a mezi soukromými subjekty, a který umožní vytvořit prostředí důvěry mezi soukromými společnostmi a orgány veřejné správy;

46. očekává se zájmem zveřejnění nové legislativní iniciativy zaměřené na vytvoření nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu a vítá oznámení Komise, že cílem tohoto nástroje bude posílit evropskou správu jednotného trhu v době krize, aby bylo možné předvídat narušení a předcházet jim, a vyzývá k zapojení všech příslušných aktérů včetně místních a regionálních orgánů do mechanismů připravenosti na krize a reakce na ně;

47. zdůrazňuje význam politicky koordinovanější a široké průmyslové strategie pro to, aby nedocházelo k vyloučení odlehlejších regionů, které sice nemají vhodné podmínky pro to, aby se na jejich území usazovaly průmyslové podniky, a vyznačují se nízkou diverzifikací své hospodářské struktury, mohly by však na zakládat podniky, jež by poskytovaly služby doplňující činnost průmyslových podniků, které se EU snaží přemístit pomocí své strategie na evropské území;

48. připomíná své doporučení, aby Komise v rámci své budoucí průmyslové politiky kladla větší důraz na hodnocení toho, jak obstojí v budoucnosti, a zohlednila přitom zkušenosti z konkurenceschopných regionálních ekosystémů, význam klíčových základních technologií a potřebu nelézt rovnováhu mezi konkurenceschopností a otevřenou strategickou autonomií;

49. doporučuje Komisi, aby výrazněji a lépe provázala politiku soudržnosti se složkou týkající se státní podpory v rámci politiky v oblasti hospodářské soutěže, a to tím, že umožní využívat spolufinancování z nástroje REACT-EU na opatření, jež jsou zaváděna v rámci dočasného krizového rámce pro opatření státní podpory na podporu hospodářství v návaznosti na agresi Ruska vůči Ukrajině;

Přeshraniční spolupráce a mobilita

50. konstatuje, že právní a správní překážky nadále brání rozvoji evropských příhraničních regionů, a vyzývá Komisi, aby navrhla nástroj pro koordinaci mezi členskými státy při provádění směrnic EU, aby se na hranicích nevytvářely nové právní překážky. Vyzývá rovněž Komisi, aby obnovila jednání s Radou o navrhovaném nařízení o mechanismu řešení právních a správních překážek nebo aby navrhla alternativní nástroj, který by evropským příhraničním regionům umožnil najít účinné řešení překážek, s nimiž se potýkají;

51. vyzývá Evropskou komisi, aby předložila návrh, který by zajistil zachování pozemní a námořní přeshraniční spolupráce v případě celounijní nebo regionální krize, a aby poskytla odpovídající finanční prostředky na projekty zaměřené na rozvoj přeshraničního propojení a intermodality. V rámci Nástroje pro propojení Evropy by se měly vždy zveřejňovat konkrétní výzvy k předkládání návrhů na nápravu chybějících přeshraničních spojení a na odstraňování těchto úzkých míst v dopravě by měly být ve větší míře vyčleňovány prostředky i v rámci iniciativy INTERREG. Financování přeshraničních projektů by mělo být zajištěno též formou dlouhodobých investic přes Evropskou investiční banku (EIB) a národní podporné banky;

52. vítá veřejnou konzultaci, kterou zahájila Evropská komise na téma *Odliv mozků – zmírňování výzev spojených s úbytkem populace*, a připomíná svou výzvu, aby u každého dílčího aspektu odlivu mozků (přlivu mozků, plýtvání mozků, cirkulace mozků a zpětné migrace), ale i migrace kvalifikovaných pracovníků byly určeny a realizovány různé způsoby reakce;

53. vítá ambiciózní revizi hlavních směrů rozvoje transevropských dopravních sítí (TEN-T), zejména lepší začlenění městských uzlů do dálkové sítě a lepší správu evropských koridorů. Vybudování infrastruktury v souladu s lhůtami pro jednotlivé části sítě si však vyžádá značné finanční úsilí na evropské, celostátní a regionální úrovni. Aby byla zaručena kontinuita a dostupnost financování, vyzývá VR k zahájení diskusí o příštím Nástroji pro propojení Evropy (CEF 3);

54. vítá návrh Komise týkající se nového rámce pro městskou mobilitu a vyzývá k většímu důrazu na podporu aktivní mobility a veřejné dopravy. V zájmu dosažení cílů EU v oblasti dekarbonizace je nezbytné řešit značné nedostatky ve financování, s nimiž se potýkají místní a regionální orgány v městských a příměstských oblastech, a zajistit také inkluzivnost dopravy pro venkovské regiony;

Sociální ochrana, vzdělávání a mládež

55. znovu potvrzuje, že je třeba dále zapojovat mladé lidi do demokratických procesů a rozhodování na všech úrovních správy věcí veřejných, a zdůrazňuje, že začleněním mládeže do všech příslušných oblastí politiky by EU zajistila, aby Evropský rok mládeže 2022 zanechal výraznou stopu;

56. zdůrazňuje, že je třeba usnadnit přístup k sociální ochraně, cenově dostupnému a udržitelnému bydlení pro všechny – a v neposlední řadě pro mladé lidi –, a to i prostřednictvím financování z prostředků EU, a bojovat proti nejistému zaměstnávání mladých lidí v reakci na zhoršenou situaci, v níž se evropská mládež ocitla v důsledku pandemie COVID-19;

57. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby navrhla regulační rámec EU s cílem ukončit neplacené stáže;

58. žádá Evropskou komisi, aby vypracovala evropský program v oblasti bydlení, který by zajistil skutečné provádění renovační vlny, a účinně tak řešil výzvy, s nimiž se potýká odvětví bydlení, i příležitosti, které toto odvětví vytváří; Žádá proto, aby dlouhodobé investice do bydlení nebyly považovány za strukturální, veřejné či podobné výdaje, které jsou definovány v rámci Paktu o stabilitě a růstu;

59. vyzývá Komisi, aby v souvislosti se závažnými společenskými problémy, které se objevily v posledních letech, aktualizovala své doporučení Rady z roku 2011 týkající se politik zaměřených na předcházení předčasnému ukončování školní docházky a na jeho omezení;

60. zdůrazňuje naléhavou potřebu zlepšit digitální vzdělávání, což by mělo být klíčovým strategickým cílem vysoce kvalitní výuky a učení v digitálním věku. Zvládnutí digitálních dovedností posiluje postavení našich současných i budoucích občanů a umožňuje jim úspěšněji obstát v rámci probíhající čtvrté průmyslové revoluce (revoluce digitální) i nadcházející revoluce páté, během níž bude zaveden průmysl 5.0;

61. znovu připomíná, že je třeba zajistit plné provádění evropského pilíře sociálních práv a jeho příslušných hlavních cílů pro rok 2030. V tomto ohledu naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila komplexní evropskou strategii boje proti chudobě, která by rovněž zajistila účinné mechanismy sledování a sběru dat, a to i na nižší než celostátní úrovni;

62. žádá, aby byly místní a regionální orgány zapojeny do přípravy a provádění návrhů na vytvoření inkluzivních trhů práce a účinnějších sociálních politik;

Zdraví, civilní ochrana a cestovní ruch

63. plně podporuje doporučení Konference o budoucnosti Evropy, že je třeba posílit odolnost systémů zdravotní péče v Evropě, a připomíná, že jejich řízení je ve dvou třetinách členských států decentralizované, což z regionů činí klíčového partnera při projednávání a provádění všech nových politik zaměřených na snížení závislosti EU na zahraničních dodavatelích léčivých přípravků, koordinaci výzkumu a financování, urychlení vytváření strategických zásob, posílení výroby a přezkumu zranitelnosti systémů zdravotní péče. V této souvislosti vyzývá Komisi, aby zvážila nové právní předpisy podobné evropskému aktu o čipech, které by posílily nezávislost EU v oblasti účinných látek, hotových léčivých přípravků a všech typů lékařských protipatření;

64. očekává, že Komise předloží konkrétní návrhy na provedení doporučení VR týkajících se usnadnění používání směrnice o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči ze strany pacientů, zdravotnických pracovníků, zdravotních pojišťoven a veřejných orgánů. Konkrétně požaduje podrobnější pokyny a aktivní podporu (logistickou, právní a finanční) pro příhraniční regiony, které jsou zapojeny (nebo mají v úmyslu se zapojit) do spolupráce v oblasti přeshraniční zdravotní péče;

65. očekává, že Komise v rámci nadcházející revize právních předpisů v oblasti léčivých přípravků navrhne opatření, která zajistí, aby všichni pacienti měli včas k dispozici cenově dostupné, nezbytné a inovativní léčivé přípravky bez ohledu na to, kde žijí, a že bude řešit hlavní příčiny nedostatku léčivých přípravků;

66. připomíná, že je třeba vypracovat jasný plán pro dlouhodobé využívání a finanční posílení mechanismu civilní ochrany Unie a jeho nástrojů, a to jak z hlediska předcházení katastrofám a připravenosti na ně, tak i z hlediska kolektivní kapacity pro odezvu na mimořádné události, zejména s ohledem na rozsáhlejší a častější katastrofy. Je připraven přispívat k činnosti sítě znalostí Unie v oblasti civilní ochrany svými odbornými znalostmi v oblasti zvládání katastrof na regionální a místní úrovni;

67. nadále požaduje vypracování nové strategie pro evropský cestovní ruch a žádá Komisi, aby konečně předložila Evropský program pro cestovní ruch 2030/2050 s cílem podpořit souběžnou (ekologickou a digitální) transformaci evropských turistických destinací, zejména v nejbližších regionech, zvýšit jejich konkurenceschopnost, usnadnit oživení hospodářství a zaměstnanosti v oblasti cestovního ruchu i odolné obnovení činností a zaručit, aby občané Evropské unie mohli požívat svého práva na bezpečný a plnohodnotný cestovní ruch;

Vnější spolupráce

68. očekává, že Komise přijme náležitá opatření v návaznosti na požadavek VR na posílení územního rozměru vztahů mezi Spojeným královstvím a EU a zváží způsoby a prostředky, jak prostřednictvím VR strukturálně zapojit místní a regionální orgány do partnerství se Spojeným královstvím a do institucionálního rámce dohody o obchodu a spolupráci. VR poukazuje na to, že kromě dohody o obchodu a spolupráci by měl vztah mezi EU a Spojeným královstvím těžit také z dosud nevyužitého potenciálu ke spolupráci mezi místními a regionálními orgány z EU a Spojeného království při společném řešení společných problémů, jako je udržitelné hospodaření se zdroji ve vodách Severního moře, Lamanšského průlivu a Irského moře nebo provádění cílů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni;

69. žádá Komisi, aby při vypracovávání právních předpisů v oblasti cestovního ruchu zohlednila další omezení nejbližších regionů, které jsou co do hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje na cestovním ruchu do značné míry závislé. V této souvislosti poukazuje na to, že je třeba zajistit odpovídající financování, aby bylo možné v těchto regionech zaručit přístupnost a realizaci klimatické a digitální transformace;

70. navrhuje, aby byl rámec pro opatření na nižší než celostátní úrovni formálně zohledněn v procesu Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a v opatřeních EU v oblasti klimatu, která z této úmluvy vycházejí;

71. vyzývá Komisi, aby uznala, že místní a regionální orgány a vzájemná spolupráce mohou přispět k dosažení míru a prosperity ve třetích zemích, například prostřednictvím takových iniciativ, jako je iniciativa z Nikósie;

72. vítá stanovisko Evropské komise k žádosti Ukrajiny, Gruzie a Moldavska o členství v EU a v návaznosti na to vítá rozhodnutí Evropské rady udělit Ukrajině a Moldavsku status kandidátské země a uznat evropskou perspektivu Gruzie. V této souvislosti vyzývá Komisi, aby přehodnotila iniciativu Východního partnerství, provedla hloubkovou analýzu vztahů se zeměmi Východního partnerství a více se přitom zaměřila na jejich úsilí o evropskou integraci;

73. vyslovuje se pro to, aby do EU mohly vstoupit všechny země západního Balkánu za předpokladu, že splní veškerá kritéria členství. Zdůrazňuje, že je důležité vysílat těmto zemím pozitivní signály, a podpořit tak jejich angažovanost v procesu přistoupení k EU, který je bohužel zdlouhavý;

74. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předložil orgánům EU a předsednictvím Rady EU.

V Bruselu dne 29. června 2022.

předseda
Evropského výboru regionů
Vasco ALVES CORDEIRO